

Яланська С.П. Метафоричні асоціативні зображення як інструмент практичного психолога. *MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE* : збірник матеріалів V Міжнародної наук.-практ. конф. (7-9 серпня 2022 р., м. Львів). Львів, 2022.

МЕТАФОРИЧНІ АСОЦІАТИВНІ ЗОБРАЖЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

Яланська Світлана Павлівна

д. психол. н, професор,

завідувач кафедри психології та педагогіки

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія

Кондратюка»

yalanskasvetlana@gmail.com

Вступ. / Introductions.

Методичний інструментарій практичного психолога є досить широким. Важливе значення в ньому відіграють метафоричні асоціативні зображення. На сьогодні МАК (метафоричні асоціативні карти) – це досить ефективний засіб, що сприяє результативності діяльності фахівців допомагаючих професій, зокрема, в діагностичній та корекційно-розвивальній роботі. Стимулює розвиток інтуїції, креативності, творчості особистості.

Мета роботи. / Aim.

Здійснити теоретичний аналіз ефективності метафоричних асоціативних зображень у роботі практичного психолога, представити результати власного досвіду з використання МАК.

Матеріали та методи. /Materials and methods.

Методи: теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення).

Результати та обговорення. /Results and discussion.

В. Солодухов у своїх дослідженнях зазначає, що важливий напрям арт-практик пов'язаний з метафоричним пізнанням не залежить прямо від логічних міркувань і не потребує перевірки точності нашого сприйняття. Розуміти світ

метафорично означає вловлювати на інтуїтивному рівні ситуації, в яких досвід набуває символічного виміру, коли відкривається множина співіснуючих значень, що надають один одному допоміжні змістові відтінки [3].

Н. Мілорадова, Г. Попова підкреслюють, що МАК сприяють розширенню знань про себе та навколишній світ; розвитку уяви та креативності; знаходженню рівноваги між тілом, душею та розумом; проживанню критичних ситуацій та знаходженню стратегій виходу з них; усвідомленню свого особистісного змісту і шляху у житті. Використання цього інструменту надає можливість працювати відразу з емоційною, ментальною та тілесною сферою клієнта) [1].

Е. Морозовська зазначає, що створені в співпраці художника і психотерапевта МАК стали новим, сучасним інструментом арт-терапії. За останні десятиліття проектні карти поширилися по всьому світу [2].

Нами розроблено портативну лабораторію, яка вміщує ряд комплектів відомих колод МАК, та укладені нами комплекти-арт-зображень і має такі переваги:

- 1) мобільність комплектів фігур, фонів, проєктивних сенсорних «ландшафтних екодисплеїв», арт-зображень, можна легко переносити, використовувати, навіть не маючи спеціально оснащеного кабінету;
- 2) дозволяє учасникам реалізувати креативний потенціал, створювати оригінальні «творчі продукти»;
- 3) використовується з психодіагностичною, корекційною, розвивальною метою;
- 4) сприяє оптимізації психічних станів людини, може забезпечувати психологічне розвантаження, використовуватися для збереження, зміцнення, психологічного здоров'я, підвищення стресостійкості, життєстійкості;
- 5) використовується у роботі з різними віковими категоріями.

Портативна лабораторія буде корисна психологам, психотерапевтам, арт-терапевтам, педагогам, та іншим фахівцям, що цікавляться глибинною психологією, психологією творчості, арт-терапією, арт-педагогікою [4].

На базі кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» активно використовуємо кейси авторської портативної лабораторії.

Висновки. /Conclusions.

Отже, метафоричні асоціативні зображення є важливим інструментарієм, який можна використовувати практичному психологу в роботі з різними віковими категоріями.

Література

1. Мілорадова Н. Э., Попова Г. В. Особливості проведення психологічного дебрифінгу із застосуванням МАК (метафоричних асоціативних карт) з представниками силових структур після кризисної ситуації. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. Вип. 6 (43). С. 334–340.
2. Морозовская Е. Проективные карты в работе психолога: полное руководство. Одесса : Ин-т проект. карт, 2013. 116 с.
3. Солодухов В.Л. Казка як один з методів активного соціально-психологічного пізнання. Слов'янськ : Вид-во Б.І. Маторіна, 2017. 139 с.
4. Яланська С.П. Портативна лабораторія у роботі практичного психолога / «*Технології розвитку інтелекту*» (Випуск Том.6, №1(31), 2022). Режим доступу:http://psytir.org.ua/index.php/technology_intellect_develop/article/view/592/173